أثر: ع. ع. رشیدی.

حقیقت مع النصیحت

فاعلاتن فاعلاتن فعللیل
سوزلرینه شول وزندر آڭلاعیل

ناشری:
شمس الدین حسینف ورثه‌سی
قزانده.

КАЗАНЬ.
Центральная Типографія
1916 г.

بر کیچ اویغاندم یوقومدان بیك عجب بر توش کوروب
گویا صحراده ایمش من برده سوزم چاپ توگل

شوندی کیڭ صحراده بر آز ییرده گل‌لرده چه‌چه‌ك
بالقتب نورلاندرادور برسیده اوزون صاپ توگل

گل آراسنده عجب قومسز نچه هیوان‌ده بار
طاپطاب آشی گل چه‌چه‌کنی دیدم آیهای یاب توگل

شول آراده چقدی گل‌لر آراسندان بر کشی
نورلی یوزلی آق صاقاللی قارط ایمشدر (١) شاب توگل

قارطقه سوز قوشدم بو نیندی صحرادر أیتسه نه دیب
دیر بو علم صحراسیدر سینی بو اعجاب (٢) توگل

بو چه‌چه‌ك طاپطاب آشاوچی تیندی هیوانلار دیدم
دیدی نادان ملالاردور قورصاغی‌می قاپ توگل

دنیا قوروتقان شولاردور دین شریعتنی صاتب
دیب یوغالدی قارطده اویاندم توشم بی خاب (٣) توگل

بز تاتار نادان قالوغه کوب سببلار بیلگلی
بو جهالتنی دیمه سین اصلا اوزندان توگل

---

١) شاب یکت معناسنده ٢) اعجاب عجبلاندرر معناسنده ٣) بی خاب یوقوسز توگل معناسنده

نی اولوغ اورماننی کیسکان بالطه‌دِر هر کم بله
کیمده دیماس بالطه صاب اورمانی چنسندان توگل

شول کیسك اورمان کبك ایتکان بو تاتار ملتنی
اوز آرابزداغی نادان ملا بوتاندان توگل

بر آولده بولسه ایکی ملا برسی نادان
عالمی ملتنی طارطر آلغه نادانندان توگل

اول ایکنچسی راقه کبك چیگرتور ملتنی
آرتقه طابا ایسکی عادتکه بو هیچ فندان توگل

تاریلکه طوطار عوامغه قایسی نادان بولغانی
اوزینه اعوان جییوی هیچ آنك دیندن توگل

علمی باری مدرسه طوطسه اوقتسه بالالار
وسوسه قیلور نادانی علم اهلندن توگل

بایغورلار صایلی ملا کوب أچپ آرصلان سوتن
بیك نادان بولسه‌ده، دیلار علمی ئلی آز توگل

صایلاغانلاری عوام ابن عوام چپ چی نادان
یا نادان مخدوم بولور طوکغان ئررلیك یاز توگل

شوندی ملالار مداهن هیچ عوامغه لم دیمس
سوکسه‌ده عامی بوگار باش بو خورلق آز توگل

عامی‌لار سوکسه عالم‌نی پوده قوشاب سوگار
موندی بولغان ملانی کمده دیمس هماز (١) توگل
یلطراماسه عوامغه قورقه اوکاز کیتودان
دین سونودان برده قورقمی دیمه بوش بوغاز توگل
بایغورالار مدرسه مکتبنی دوشمان کوره‌لر
شول فاناتیك ملاده مکتبکه هیچ دم‌ساز (٢) توگل
بولسه مکتب اول نادانلقدان اوقته آلمی ئوزی
بر معلم آلور ایدی اول آکا همراز (٣) توگل
ملا آلدرمی معلم کیته داخوتم دیوب
طمع قاپچغی سوتلگان برده یولارلیك توگل
یلطاغایلانب عوامغه نچه تورلی وسوسه
بیره بیره قوبا فتنه اصلا سونارلیك توگل
کوز باشندان ایسکی مکتبنی توزاتیك دیب سویلار
یاز یتار مکتب آچلماس سوزی سویلارلیك توگل
بایغوراغه طوك کوچانغه هم زمان قارونینه
ایلگه معلم آلیق دیب کیگاش ایتارلیك توگل
أیتسه فقیرلار معلم آلیق ایلبزگه دیب
ملا هم قارغی آلارنی هیچ ده توزه‌رلیك توگل

---

١) هماز سوز یوروتوچی ٢) دم ساز طن طارطوچی ٣) همراز سرداش معناسنده

اول جهنم آچقوچی ملا قولندەدور دیب
قورقە نادان عامی مسکین دیمە کولەرلیك توگل

شول مفتن(١) ملالارغە قارامیچە قایسی ایل
آلا باشلادی معلم یخشی أش شرلیك(٢) توگل

حمد لله بو زماندە هر طرف علم اوقلور
دیمك اولور یوزگە بش کشی تمام نادان توگل

بو نادان توگل دیگان سوزم یازار اوقی بلور
تورلی فن بلوچیلار آز باردە شول لقمان(٣) توگل

نچە یل ظلمتدە یاتقان اوشبو تاتار ملتی
کوز آچا باشلادی نادان دیگانی یوز صان توگل

چقدی بو کون آرادان بر آز ادیب هم شاعری
شکر ایتابز گرچە آلار افلاطون(٤) وبهمان(٥) توگل

بو صفتلو علم اوقولماق بعض بایلار همتی
چوق یاشاسون مال قازانسون گرچە نریمان(٦) توگل

نیچە میقروبلار قارالتقان ملتنی تیك طوطب
جیکگان اوز خدمتلرینە دیب عوام انسان توگل

اول جیگوچیلار نادان ملا مرید یالغان حاجی
هم صالا بایی نادان تیك آزغنە شیطان توگل

---

١) مفتن فتنە چعاروچی معناسندە ٢) شرلیك یاوزلق معناسندە ٣) لقمان
٤) افلاطون ٥) وبهمان اوچسی‌دە کوب بلوچیلار ٦) نریمان بیك بای باطر معناسندە

ملا حضرت بیك طنچلاب یوقلاغان عمر بویی
مدرسه‌لر قایغوسن کورو آنارغه قول توگل

ئوزیده اول مدرسه‌دان قوری چققان بلمیچه
کشی بلگاننی بلورگه اولده بیت مایءول توگل

بولسه ملا صیرغه‌اوشاولی معرفتدان سوت بیرور
قالغان اول حیوان‌اوگوزدای اوزینه کوره اول توگل

مدرسه‌گه معرفتکه قارشی طورمی نیشله‌سن
معرفت آندی کیباك باش کره طورغان یول توگل

عمری اوتکان ایکی قایغوده بوغاز برلان کسه
آنك اوچون شولار اوکلق مقصودینه صول توگل

اسمیده [1] عبدالقفا [2] عبدالجفا [3] عبد الفروج
بو صفتلار بارده بولغاچ کمده أیتماس شول توگل

همتیدر قورصاق اوسترو طاغنده بای بولو
ملتینه فایداسی یوق مین دیالمیم غول[4] توگل

هیچ مروتسز نادان بای بولسه‌ده‌أش‌اوگای توگل
عمرینه برنگی آشاب مال جیسه‌ده‌اول بای توگل

بای بولام دیب‌دین‌اوچون برتین ده بیرمی یورسه‌ده
آچلی طوقلی عمر ایته ییگانی بالده مای توگل

---

١) عبد القفا بوغاز قلی جیاسکه قولی ٢) عبد الجفا جفا قولی
٣) عبد الفروج فرجلار قولی ۴) غول شوره‌لی معناسنده

بوش فرضدان چوما دیگگزگه چغارا انجو مال
اما دیگگزگه کرالمی توپ تیران صای توگل

طوتا هر عالم‌نی دوشمان مدرسه‌ده یوق غمی
فرعونده بولور ایدی مصرآگا جای (۱) توگل

قرطولی آشلق چاچار یوق عشری هم بیرمس زکات
باشنه قونغان قارغه چاوکه هیچ بری همای (۲) توگل

بایدان آلداب مالده آلسه أته چی اوینار قوبز
یورطی یازلسه قوبزدان چقمی طاوش نای (۳) توگل

شولده نادان ملاغه ایبده‌ش بولب ملت سوگار
قارشی قایتور برسینه یش یوزلاری بیت آی توگل

معرفت‌که قارشی طورغان‌نڭ بری نادان مرید
گویا اول آلغان جماح بیلیتی هیچ یالغان توگل

بلماس ایمان دین شریعت آڭلاماز حلال حرام
لا ابالی (۴) دییور ایدی پولشه‌داغی پان (۵) توگل

قیلغان اعمالی حسد دور ربار شوسی بارده بار
تن سیمرتکان چپراق أشده پاکلانورلق قان توگل

یورمه یوقغه آط آرتب اوز ایوکده قیل عمل
دیسه‌لارده آڭلاماز سوز آڭلی طورغان جان توگل

---

۱) جای اورون معناسنده ۲) همای بریخشی قوش اسمی ۳) نای قورای معناسنده
۴) لا ابالی چرکا نمی من معناسنده ۵) پان بایار معناسنده

توبه‌سی نادان مریدنڭدر طهارتسز نماز
الله نی آلداب یورولردین توگل‌ده ایمان توگل

اوغلی قزی آچ یالانغاچ ئوزی ایشانغه یوروب
آرقه قاشتسه‌ده اول قورچانغلی حیوان توگل

معرفت حقانیت حکمتکه دشماندور مرید
تن‌لارنده جان یوری شیطانغه ئلی قربان توگل

معرفتکه قارشوچینڭ برسیدر نادان حاجی
یخشی کشی صانار ئوزن بوده حق وجدان توگل

قایسی حج‌غه بارادە بتدی یازغم ایندی دیب
آصراون کوچلاو یارامی اول قوقانغه خان توگل

الله اوچون حج‌ده یوق توبه‌ده یوق بارده ریا
حج ماچیسینه طوطارغه آصراوده بیك سچقان توگل

برده عارلانمه‌سکه بیت‌اول عار ناموسنی بلمه‌گان
کوزگی واطماسقه‌بیت آنڭ آغزی قیغایغان توگل

قایسی بایدان بوروچ آلوب تولامی حج‌غه باروب
یورسه‌ده حیوان بلان بر دیمن اول انسان توگل

مونا کملار ملتگنی قینی‌لار طوقماق بلان
بارمه آلغه باش کوتارمه دیب بوسوز یالغان توگل

شول نـادان ملانی مریدنی نـادان حاجینیده
کیترو انصافقه مشکل گوده‌گنه جان توگل

کور مرید نادان حاجی هم سنده نادان ملا کور
عبرت آل یاط ملت اهلی کوبسی نادان توگل

مدرسه‌گه بیر بالا کئنی اوقسون طوطسون قلم
قالماسون باطب جهالتکه بیك اول حیوان توگل

طورماغز مال قزغانب هر تورلی فندان آل کتاب
یخشی اوقسون عالم اولسون بو نادانلقدان توگل

ملت آرتقه قـالا بایلق برله علم بولماسه
ملت آقصاب صوقرایب قالسه بیك آز خسران(۱) توگل

بو ضعیف ملت یتاکچی بولماسه قایده بارور
ناموسك بولسه بو بلام دییولار وجدان توگل

باشده اسلام ملتندان ئورنه‌ك آلغان باشقه‌لار
آلغه چقغان هر برسی دیمه بو برهان(۲) توگل

شول اوقونك قوّتندی طولدی دنیاغه هنر
چن طاطار بولساك طرش کیل سنده طوغغان قان توگل

علمی بولغان بای بالاسی بر وقت قالسه فقیر
توفیقندان یازماسه اول بر وقتده خور توگل

---

۱) خسران زیان کورو معناسنده ۲) برهان دلیل معناسنده

بای بالاسیده بولوب اوقومیچه قالسه نادان
اوقغان یارلی بالادان ذره مقدار ضور توگل

مدرسه مکتبده یوروب بیك طرشب اوقسه
شوندی اوقغان بالا دنیا آخرت مقهور توگل

طرشبده تعلیم آلوب معلوماتلی بولسه اول
کوب نادان قالغان امام‌لار کبك اول مغرور (١) توگل

علمی بولوب توفیقنده بولسه طاغن اول بالا
عصمتی بولسه فرشته داننده بلکه دور (٢) توگل

اوسطا بیکه گه پولان پیطراج طاشب قالسه نادان
قویمه اخلاص اول بالاغه اول سرور هم نور توگل

مدرسه‌ده‌ده شایاروب عمرن اوتکارگان بالا
یارلی میدر بای میدر هیچ شفقة منظور (٣) توگل

خلق آراسنده یمان دعوالی باردر بر نزاع
اولده مدرسه صالودر یوقسه باشقه أش توگل

هم آنارغه بر معلم قویو دیسالك شاو کیله
أیته‌لر اول یه‌ش معلم ملابزغه ایش توگل

ملابز اوقتادر الب بی ابجد هم ایمان
أفتیه‌لك قرأن اوقتا برده دیندن طش توگل

---

١) مغرور الدانمش معناسنده ٢) دور یراق معناسنده ٣) منظور قارالمش معناسنده

اوقتـا قزلارغه آبصطای ملیکه سیف الملك
طاغیده یوسپ زلیخا قایسی مونلڭ خوش توگل

کور نادان عامی حالن بلمی نیلار سویلاب طوره
بلمی اوقتقان بالاسن کم ھیماس بایغوش(۱) توگل

اون یل اوقب یـازو طانماساده قایغرمیدر
مدرسه ده طوردی اوغلم دیر بو تونلای بوش توگل

دیر بـله نمـاز تیراسن اچنه کرالمـاسه ده
کوزلی تونلك بولغان اوغلی چن چنندان بوش توگل

دنیانی بوزغان نادان ملاده ایه‌چی باغوچی
شول سببلی بو زمان تیز یاقطروی تام توگل

بو مفتن‌لار بـازاری بتسه بر آرتقه قالب
اویغانور تیز یاش یگت‌لار ملت ئلی خام(۲) توگل

اُطْلبُوا الْعِلْمَ مِنَ الْمهْدِ اِلَی اللَّحدِ نی(۳) کور
کمده أیتماس بو حدیثنی هر کشیگه عام توگل

بو زمان گر آطلاسه ده آلغه طاباکون صایون
علم آنی قووب ییتار یراقده بولسه شام(۴) توگل

قایده شام ایندی یمن عمان نی باصدی بو علم
هم محیطقه کردی اول بیرمان(۵) سیام، آننام، توگل

---

۱) بایغوش یابالاق ۲) خام چی طونك ۳) اطلبوا العلم من المهد الی اللحد
علم اسکنی استاگز بیشکدن لحدکه کرو وقتقه‌چه دیگان سوز. ۴) شام بر شهر اسمی
۵) بیرمان، سیام، آننام، آزیاده اوچ مملکتدر.

تورلی فن‌لارکه کرش حکمت سوبله شاعرده بول
دیمه بولماس بولدر المام مین مجید(۱) توقای، توگل

سین چبش‌لیکدان قوطولده یا طاوق بول یا أتچ
سیننک جان بار بیت قیملدا ایندی سین قوقای توگل

بول بشیری، بول رحیمی، بول نجیب، عونی شهید،
دیمه خورلانام بولارغه اییاروکه مین طای توگل

قالسون آثارنک جهانده توپراق آستنده ئوزنک
یا طاچاق بولساڭ‌ دوستم هر بر انسان حی(۲) توگل

بولسه قولنگده قلم بولماس کوراك میطلاك سننك
چی نادان قالوب کوراك میطلا توتو اوگای توگل

سین حساب قیل کملار احیا قیلماغان ئوز ملتن
سنده طرش بر هنرکه دنیا غفلت جای(۳) توگل

همتی بولغان یگت دیگگز کیچار طاغلار تیشار
بارده علم قوّتیدر دیمه مین بیت بای توگل

دیساگز نیك ملت اسلام آلغه یخشی آطلامی
آطلار ایدی آلده ضعفینه سبب‌لر یوق توگل

بو سبب‌لرنی قویاشدای معرفت نوری بلان
کیبتروب آلور ایدنك اول ایرته توشکان چق توگل

---

۱) مجید توقای، بشیری، رحیمی، نجیب، شهید، هرقایوسی شاعرلار اسمی
۲) حی ترك معناسنده ۳) جای اورون معناسنده.

یا که حکمت هم حقیقت صولاری بلان یووب
پاکلار ایدک اول توزان توپراقده هم باغچق توگل

یخشی سوزلار برله یومشارتوب کویدرگه آنی
یوق ایته رگه تیزگنه فاصفورلاغان ماءق توگل

منشاءی[١] ذاتاً[٢] جهالت[٣] صفةً[٤] کبر[٥] وعناد[٦]
بولغان ئوچون اوتماس آچی سوزده آطقان اوق توگل

بو ناچار اسباب بته‌ر بر کون تمام ئولب کیته‌ر
دیب حسابلاب بولمیدر طوقسان یه‌شه‌ر قارتچق توگل

ئلده شکر ایتام بر آز ئوز اوزلگندان یوغالا
ایسکی یللارغه قاراغانده بیکوك آنچوق توگل

بر سبب شول ایسکیدان قالغان ناچار عادت کیله
سویلاگاچدین کمک أیتماس اوشبو سوزنی حق توگل

قارط نادان ملا بالاسی اوقومیچه امام بولو
ملت اسلام غه میقروب هم قارالق آق توگل

نچه یل مدرسه‌ده یاطسه‌ده هیچ اوقماغان
اوقور ایدی ذاتا اول نادان علم گه أحق[٧] توگل

مونده بولماس مدرسه قایغوسی باری قورصاغن
طوطرودور گرچه ئوزی شان توگل هم باق[٨] توگل

---

١) منشاءی طووب اوسوی ٢) ذاتا ذات یوزندان ٣) جهالت نادانلق
٤) صفة صفت یوزندان ٥) کبر تکبرلیك ٦) عناد قارشیلق اوجتلیك معناسنده.
٧) آحق تیشلی معناسنده ٨) باق نفت صاوتی.

علمی بولغان عامی اوغلی بولسه‌ده بولسون امام
اول نادان مخدوم دیگان ملتکه هیچ رونق(١) توگل

بزنی کوب ملتدان آرتقه قالدروچی شول نادان
یخشی آڭلار بو سوزمنی کمده کم احمق توگل

آچولانماسن نادان مخدوم بو سوزلرنی کوروب
بو حقیقت سوزلریدر باشنه طوقماق توگل

بر سبب هم عامی اوغلی نڭ نادان ابن نادان
ایلگه امام بولماقیدر بو سوزم گزاف(٢) توگل

بو نادان مخدومدان آرتق ملتن صازغه باصار
بار عمرگه کوزون آچدرماس ایدی صرّاف(٣) توگل

بولا آنڭ اقرباسی هر بری عالمگه ضد(٤)
أشلاری چولماك والطودر بریده خزّاف(٥) توگل

بیلگیلی بولسه نادان امام دوس ایشی کوب بولور
تاریلگه طوتار عوامغه اشده‌ده خلاف توگل

ملت اسلام میقروبی جاهل امام مرید بولوب
یاشره نادانلغن اول اما کوڭلی صاف توگل

اوشبو جاهل فرقه دایم معرفتکه ضد بولور
بایلاری مثل خطافدر(٦) بریده خطاف(٧) توگل

---

١) رونق بیزاك معناسنده ٢) گزاف یالغان معناسنده ٣) صراف آقچه آلشوچی
٤) ضد خلاف ٥) خزاف چولماك یاصاوچی ٦) خطافدر شیطان ٧) خطاف قارلغاچ معناسنده

قومی أیتسه سن قضأ (۱) حاجت ایتمی طور دیوب
نادان امام طورور اوچکون قارنی ششار لاف (۲) توگل

بر سبب شول بیك نادان اوقماغان بای قزنی
ملا آلوی مال اوچون بر مودی یخشی حال توگل

آناسی بولسه نادان بولا بالاسیده شولای
نیندی بولسه‌ده یارار دیمه بو مایلی بال توگل

کوبمی آغارتور عالم نسوانی بو نادان خاتون
اونده یارمه تیرمنینه قویا طورغان ۋال توگل

بولسه‌ده نادان اوقتورمن دیوب آلمه آنی
تیز بوگالماس سن سین آنی قاراماده طال توگل

مالی بولور بای قزینك یورط صالور آط صیر بیرور
دیب قوانمه بوده منتسز بولورلق مال توگل

آتاسیده بر سببدان ایندی کوب بیردم دییور
خاتونك أیتور بارده أوزمدان سین کیترکان شال توگل

عصمتی علمی وعفتی أوچون آلساك خاتون
سکا رحمت نك نچه میلیون پوطیده ژال توگل

خاتون آلساك علمی بولسون ملتگه فایدالی
هیچ نادان‌دان فایده بولماس بزگه اول کوز قاش توگل

۱) قضاء حاجت طشقی یوموش ۲) لاف بوش سوز معناسنده.

دیمه یارلی دیمه یه‌مسز علمی بولسه بیك گوزال
قاچ طاغن منتلی بایدان اولده طاطلی آش توگل

علمی بولسه خاتونـنگنگ طاغی پاك بولسون اویاو
تون کونی یوقلارغه‌اول نیگزگه صالغان‌طاش‌توگل

بلماسه پاکلکنی قالسه معرفتدین طاغیده بوش
شوندینی آلساگ کملک أیتورسین عقللی‌باش‌توگل

دیمه شادرا دیمه قارا علمی بولسه آق بولور
آل قزل بولب نادان بولسه سگا سرداش توگل

بولسه نادان بولسه چرکن صورتی هم سیرتی
آندینگ ملتکه فایده بیرگانی هیچ فاش توگل

آلمه زنهار اوقماغان چپ‌چی نادان بای قزن
آگلا کیباك باش توگل سین‌اول‌سگا‌یولداش‌توگل

کوب کورنه ملا بلان ملا خاتونده کیگاش
اوغلی مخدوم ملا بولسه اولکه عوامدان توگل

یا که عامی‌اوغلی بولوب‌اوتده بولسه ایلگه امام
آتا آناسی کیگاش ایتار هیچده وجداندان توگل

قایدان آلیق اوغلبزغه اوسطا بیکه بای قزن •
ثلله آلیقمی بای‌چواشدان گرچه‌اخوانداند(١) توگل

---

١) اخواندان دین قرندشدان معناسنده

خاتونی ایتور بای چواشدان آلساق ایل آچولانر
یاط جنسدان آلدی دیرلار بوبیت احساندان توگل

ایری أیتور خوش آلای بولسه آلیق شول بای قزن
قرهم اورمانك کیبان کوب اوزی یاطصاندان توگل

خاتونی أیتور بیك یارار شول کوب بولور بایدان بولاك
اوغلبزده مالّلی بولور دیمه مال جاندان توگل

شول کیگاش بلان آلورلار چپ چی نادان بای قزن
تیك چواش بولماسقنه شول خورلانورلق جان توگل

کوب نادان باینڭ قزی نادان قالولارغه سبب
ملاسی أیتکان کوب اوقتمه اوقتو جائز توگل

قز بالانی کوب اوقتساڭ یاش یگت که خط یازار
دیب آنی قورقتسه‌ده هیچ یاری طورغان سوز توگل

بای قزی اوقماسه‌ده خطده یازا بلمه سه
تیز قاوشه یاش یگت که یاز کونی بیت کوز توگل

اول یورو ب حذمتچی لار بلان أدبدین بوش قالوب
بیك یمان تلگه عادتلانور أویالور یوز توگل

تلینه نی کیلسه شونی سویلار اویالماس بی ادب
ملا آنی آلماسه‌ده آچ توگل دریوز (۱) توگل:

---

۱) دریوز کلانچی معناسنده.

اول نادان باینڭ نادان قزی بولور ایلگه قضا

بولسه ده اول کوزلی کیسکه کوره طورغان کوز توگل

اول نادان مخدوم دخی عامی نسب جاهل امام

آلدانب اول کیسکه نی آلوی هیچ فیروز (١) توگل

اوقسون قزلارده بلسون تورلی فن طوطسون قلم

دین ودنیاسینه علم اوقمق ضرر توگل

الخبیثات للخبیثین (٢) طیبون للطیبات (٣)

بولسه نادان قزغه اوقغان یگت هیچ پار توگل

اوقوماغان قز صووق صالقن طبیعتلی بولوب

اوقوغان عالم یگتکه یارطی تینلیك یار توگل

تورلی ملت قز بالاسن اوقتورده بلدرر

بو تاتار قزلاریده اوقسه دنیا طار توگل

باشقه ملت قزلاری اوقب باری منصب آلور

بز تاتار قزلارینه بونی سببدان عار توگل

بزده قزلارنی اوقتساق /منصب آلورلار ایدی

نی سببدان اوقومیبز بزده طوگغان قار توگل

قز بالاغه علم اوقتونی حرام دییوچینی

کمده أیتور مینده أیتام ذره عقلی بار توگل

---

١) فیروز مبارك معناسنده ٢) الخبیثات للخبیثین پچراق خاتون قز پچراق ایرلارگه

٣) طیبون للطیبات یخشی ایرلار یخشی خاتون قزلارغه

طاغیده ناچارلق سویلاولار گازیت اوقو دیب حرام
بز بیك آنی آشامیبز اول أولا کسه قان توگل

بیش مینوت اچنده ممکن بر گازیت اوقب چقو
عمرگنی ضایع ایتو دیساڭ بو حسن ظن توگل

ومن نڭ حالن صلاحقه عمل ایتو بر واجب أش
بولسه یوق غیبت بلان عمر اوتکارو وجدان توگل

ول گازیت بیرور خبر تاریخ وجغرافیه‌دان
هم سیاست اقتصاددان یوقسه چی نادان توگل

نده بولور ادبیات بعضی نڭ اشعاری[1] هم
بو گازیتدان بر ضرر طاپماز اگر حیوان توگل

وقنی چایناب عمرن اوتکارگان نادان ملا بلان
طوك کوچان باشلار گازیتدان معنی آلورجان توگل

وقومی اصلا گازیتده قولغه‌ده توشمی کتاب
صیر کبك آشاب تونی کون یوقلاوأوزی دان توگل

اغیده نادانلق ناچارلق میدان آلغان بو وقت
چه ینی‌لار موسی بلان رضانی دیب مؤمن توگل

رچه آلارنڭ مسلکنده بولماسامده مین أوزم
کشی نڭ ایمانی تفتیش قیلوچی مین توگل

---

۱) اشعاری شعرلار معناسنده.

مین آلارنی مدح ایته‌من هر وقتده ذکر ایتب
اول ایکی‌نڭ أشلاری ملتکه اصلا شین[۱] توگل

نچه یوقلاب یالطوچی ملانی اویاتدی آلار
هر بری کتاب قاریلار مین توگل‌ده سین توگل

هر بری بوزدی کتابلاردان لطاراقان پیچاتن
قوپدی یابشقان کاغزلار دیمه بوسوز چن توگل

قایسی‌سی تضویب[۲] اوچون هم قایسی ردینه[۳] جواب
أزلادی آقطارب کتابن قایسی‌در عینن[۴] توگل

سوکما گز موسی‌نی یوقغه هم رضاسنده شولای
مین بلام آلارنی مؤمن برسیده ایلمین[۵] توگل

ایللی یل یاتقان کتابلار کیشته‌ده قوز غالمیچه
کویه‌لار تیشکان کاغذن گرچه سچقان آص توگل

شوندی خور یاتقان کتابلارنی آلوب آرخیوه‌دان
قیلدیلار تفتیش جوابقه کمده کم اخلاص توگل

قایسی ملالار کتاب آقطارسه‌ده مایمول کبك
ماچی کوز گیگه قاراغاند انغینه اول ناس[۶] توگل

عمری اوتکان عید فطر عید اضحی‌نی قاراب
بیك وعظلاگان خلقنی صانب اوزن قاص[۷] توگل

---

۱) شین خورلق معناسنده ۲) تصویب درست‌لامك ۳) ردینه سوزینه قارشی توشارکه
۴) عینن شلپرمگان اعضالی ۵) ایلمین روس عالم‌لارندان نیقولای ایوانویچ ایلمینسکی.
۶) ناس آدم معناسنده ۷) قاص قصه سویلاوچی.

سویلاگان قارون حالن خلقینه ضور عبرت ایتوب
ملاغه قزغانماسن دیب آقچه سن کم عاص[1] توگل

قایسی لار موسی رضانی سویمی دوشمان کورسه ده
بو معاندلق حارلق کوب کشی گه خاص توگل

موسی کوب یازغان سویلاگان سوزلرینه چن جواب
سنده یاز بولسون دیماسلك بو جوابك راص توگل

بار طافی استسقا کلاوی برده یغمور یاوماسه
آط صویب قر قربانی کیسسه ده اول قربان توگل

بوده نادان ملالارنك رخصتندان بر کلاو
یوقسه بو عادت شریعت که یاری طورغان توگل

یارلیراق ایل بولسه ایلدان جیولور اون مای کوکای
یارماسیده بولا بوطقه غه بو هیچ یالغان توگل

موندی بدعت آشنی کوبراك صو بوینده پشرلور
أقدی طالاشب آشارلار دیمه قوطرغان توگل

ملالار قوزغون کبك بوطقه بلامق طوطرور
کمده دیماس موندی ملانی خدای اورغان توگل

کوب چواشلارده بولا طاوقده قاز صویب کلاو
بو قباحت أش بریده الله بیورغان توگل

1) عاص گناهلی معناسنده.

کونده بیش یرگا بارب ایل نعمتن آشاسه‌ده
نیك طویا بلمی دیوانه ملا آرق حیوان توگل

طاغیل بار بیك ضور جهالت چه‌چلی نی تکفیر قیلو
چه‌چ نی قدر بولسه‌ده أوزون بیك اول دیندان توگل

اول طاقر باشلقنی اسلامدان صانار بواساق بوگون
نچه ملت چه‌چ کیتارگان برسیك اسلامدان توگل

قصقه کیوملار کیوچینی سوگارگه یارامی
شریعت موندان زیان طاپمی بوسوز میندان توگل

بیك أوزون کیوم کیسه‌ده پوب ایکان دیب کولمه‌گز
تلاسه نی کیار انسان اصلی بیك جندان توگل

هم کامه‌ر بیلاوچینیده بیلاگان زنار دیمه
اعتقادقه مبنی‌دور بو اولکم اهلندان توگل

کیسه بر کمسه صالامدان یا قامشدان اشلاپه
آشغب تکفیر قیلو دینی دلیلندان توگل

باشنه چالمه کیسون بورك کیسون یا أشلپه
یاکه فس کیسون دیو نص(1) جلیلندان توگل

چالماسی طوبال کبك ملا کورام بو دنیاده
فدیه قوز غونی بولوب یورِوی هیچ انصاف توگل

---

1) نص جلیلندان قرآن آیتندان دیگان سوز

مونده یازلغان جهالت هم قباحت بدعت أش
بارده نادان ملالارده کوکلی پچراق صاف توگل

شوندی ملالار معاند بو علم ترویجنه
اوقوچی اوقتوچینی سویمی پاك اصناف(١) توگل

ئوزی بلمه‌گان اشینه منکر اولوب أوچه شر
قارغه چاوکه دیك شارلدار سوزلاری هیچ عاف(٢) توگل

أت أورر کروان کچار دیگان کبك یوق دعواده
قارشی طورسه‌ده نادان ملا جهالت کاف(٣) توگل

مالْخولْیا(٤) هم فانا تیزمه(٥) وسویوریه‌دان(٦)
باشنه صرخاو یابشقان هیچ نصیحت شاف(٧) توگل

بو حقیقتده یازارغه کوب ایدی ئلی سوزلارم
طاشلادم قلمنی دییوب مین بارن وصاف(٨) توگل

---

١) اصناف صنفلار ٢) عاف عفو قیلاوچی‌لق ٣) کاف یته‌چك
٤) مالخولیا میداعی صرحاو ٥) فاناتیزمه طبیعت صرحاوی ٦) سویوریه اعتقاد
صرحاوی معنالارنده ٧) شاف شفالی ٨) وصاف صفتلاوچی

تمام